

Musikalsk belastet

Av Halgrim Øistad

LILLEHAMMER:

Gjennom jobben har Anne Kristin Stakston mye å gjøre med folk som er belastet. Kriminelt. Hun selv er også belastet. Arvelig tradisjonsmusikalsk belastet.

De siste dagene har hun egenhendig kjørt Gudbrandsdalen opp og ned, ikke for å se på utsikta, men for å få lagt ut sin flunkende nye cd-plate på utvalgte salgssteder. Anne Kristin er sitt eget plateselskap og egen distributør.

"Arv" er tittelen på plata. Anne Kristin er selv et produkt av arv. Og av miljø. Med en bestefar som het Oddvar Nygaard og musiserende og syngende slekt på nær sagt alle kanter, er det ikke rart at hun har inne mye kreativitet som må ut.

Plata inneholder flere melodier av komponisten og musikeren Nygaard. Mange av tekstene er skrevet av en annen, gammel kulturbærer fra midtdalen, Einar Hovdhaugen. Ellers skriver Stakston melodier selv også.

- Denne plata er noe jeg har hatt lyst til å gjøre i mange år. Jeg har alltid synes det er synd at det ikke blir sunget mer i midtdalen. Inntrykket er at sangtradisjonen står mye sterkere oppover mot Ottadalen, sier Anne Kristin.

Det hun ønsker med plata er blant annet å få fram sangmateriale fra dalen som ikke lenger er så kjent. I dag er det heller ikke så mange som vet om at bestefaren laget melodier til mange dikt, mener hun.

- Om du leter litt i folkemusikkarkivet på Dale-Gudbrands gard, ligger det mye materiale der som ikke er kjent. Dette er stoff som det er viktig å ta vare på og få ut.

Anne Kristin har alltid vært glad i å synge. Hun synger i kor. Og hun kan spille horn. Etter videregående gikk hun på Toneheim folkehøgskole. Men senere ble det Forsvaret og politiutdanning i stedet for karriere innen sang og musikk. Men hun har aldri forlatt musikken, og musikken har aldri forlatt henne.

- Sang du offentlig mens du vokste opp i midtdalen?

- Jeg sang på en del små tilstelninger der bestefar spilte. Og så var jeg med ham på opptreden i "Huker du" på tv da jeg var 14 år gammel. Jeg sang også i Maihaugsalen en gang da bestefar spilte der. Ellers var det en del opptak for Opplandsradioen. Jeg sang inn "Hans og hånå" da jeg var 15-16 år gammel.

Anne Kristin vokste opp i en familie der sangen og musikken var med i det daglige. Når familien Stakston satt og spiste, satt ofte bestefar Oddvar ved peisen og spilte. Trekkspillet sto alltid framme i heimen

- Jeg savnet ham mye, sier Anne Kristin. Oddvar døde i 1985 bare 64 år gammel.

- Han betydde svært mye for deg?

- Å ja. Og ikke bare som musiker og bestefar. Han var også en stor personlighet, han var glad i naturen, og hadde en utrolig sans for humor. Og han kunne fortelle historier.

- Er plata en hyllest til bestefaren?

- På en måte. Han vil støtt være med meg. Jeg har arvet mye fra flere. Men jeg har også en drivkraft i meg selv. Behovet for å høre folkemusikk og behovet for å uttrykke meg ligger der. Det blir ikke svakere.

- Er denne plata bare starten på noe, kanskje?

- Du skal ikke se bort fra det blir mer. Det er mye materiale som ligger der. Og så var det jo så morosamt å lage plata. Ellers trives jeg godt i jobben som etterforsker på Grønland politistasjon også. Men plata har absolutt gitt mersmak.

- Blir det konserter også?

- Egentlig hater jeg å promotere meg selv. Men jeg setter jo pris på å bli spurt. Jeg får se hvordan plata blir mottatt, sier Anne Kristin.

Foreløbige signaler er positive. Så har det da også blitt ei velprodusert og gjennomført plate med profesjonelle musikere og det hele. Det er utrolig hva man kan få til uten et plateselskap i ryggen når det første begynner å ta av etter "noen som kjenner noen" prinsippet.

- Jeg har vært heldig, sier Anne Kristin. Plata har kostet henne mye både av tid og egne penger. Men når hun først skal gjøre noe, så skal det være skikkelig, som hun sier.

Cd-plata er Anne Kristins førstefødte. I mai blir det en annen slags fødsel. Inni den voksende magen hennes driver et tvillingpar og legger på seg. Men det stopper ikke Stakston. Utpå høsten skal familien flytte til England og Swindon for en periode, der militær-samboeren skal jobbe.

- Det viktigste med alt er å ha det artig, ikke kjøre seg fast, sier Anne Kristin. På litt lengre sikt kan hun dog tenke seg tilbake til et lensmannskontor et sted. Hun har praksis fra Gudbrandsdalen fra før.